

Datum
2020-11-26

Adress
Rönbladsgatan 1 B

Diarienummer
GRF-2020-16298

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Remiss Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om skolfotografering i Malmö stad STK-2020-726

Sammanfattning

Frågan om skolfotografering har under 2018-2019 varit föremål för utredning av grundskoleförvaltningen med resultat att skolfotograferingen i dess tidigare form avvecklades. Utredningen visade att skolfotograferingen var svår att förena med alla legala krav, utan att orsaka betungande administrativt arbete för skolans personal.

Grundskolenämnden menar att det ligger utanför skolans uppdrag att teckna avtal med skolfotoföretag som innefattar försäljning av foto eller fotokataloger på elever och personal, även det inte är skolan, utan skolfotoföretaget som säljer bilderna. Skolfotograferingen ingår inte i läroplanen eller i skolans mål och någon skyldighet för skolan att anordna skolfotografering följer inte av skollag eller annan lag, förordning eller föreskrift.

Grundskolenämnden anser därför att motionens första att-sats bör anses besvarad, samt att motionens andra att-sats bör avslås.

Yttrande

Nima Gholam Ali Pour (SD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige i Malmö. I den föreslås att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att uppdra till grundskolenämnden att utreda upprättandet av en GDPR-säker process omkring skolfotografering i Malmö.
2. Att uppdra till grundskolenämnden att återinföra GDPR-säker skolfotografering i Malmö stads grundskolor.

Den 25 maj 2018 trädde dataskyddsförordningen (GDPR) i kraft. Inom ramen för arbetet med att anpassa grundskoleförvaltningens verksamhet till den förändrade lagstiftningen kom skolfotograferingen att utredas, vilket utmynnade i att grundskoleförvaltningen i juni 2019 beslutade att avveckla skolfotograferingen i dess dåvarande form. Innan

grundskoleförvaltningens avvecklingsbeslut ingick de skolenheter som så önskade avtal om skolfotografering med skolfotoföretag. Avtalen kunde i viss mån ha olika innehåll, men vanligtvis bestod de i att skolfotoföretaget besökte skolan i samband med höstterminsstarten och genomförde porträtt- och gruppfotoografering av elever och skolpersonal. Skolfotoföretaget erbjöd sedan vårdnadshavare att köpa porträttfoto och upptryckt fotokatalog med klassbilder och ibland andra gruppbilder. I fotokatalogerna brukade även skolpersonal förekomma på bild. Som en del av avtalen med skolfotoföretagen erhöll vanligtvis skolorna kostnadsfritt ett antal upptryckta fotokataloger, ibland även annat upptryckt material, i utbyte mot att överlämna förteckningar, ofta i digital form, över elever och vårdnadshavare med tillhörande adressuppgifter, tillhandahållande av skolans lokaler för fotoograferingen samt tillgång till elever och personal för fotoografering under skoltid.

Dataskyddsförordningens ikraftträdande aktualiserade frågan om den rättsliga grunden och personuppgiftsansvaret för skolfotograferingen samt hur ansvaret skulle fördelas mellan grundskolenämnden och berörda skolfotoföretag. Frågan visade sig vara mycket komplex. En lösning som lever upp till alla legala krav samtidigt som den är administrativt rimligt genomförbar och begriplig för elever, vårdnadshavare och skolpersonal har visat sig svår att åstadkomma.

Grundskolenämnden menar att det berättigade ändamål som skolan har av personfoto på elever för identifiering bäst löses genom att skolan själv fotograferar eleverna. Detta kan göras utan att några skriftliga samtycken för personuppgiftsbehandlingen behöver inhämtas från vårdnadshavare, vilket inte är fallet om skolan istället använder sig av den traditionella skolfotograferingen med skolfotoföretag som använder bilderna för kommersiella ändamål. Personuppgiftsbehandling som kräver inhämtande med efterföljande förvaltning av samtycke bör om möjligt undvikas, då det i många fall inte är lämpligt eller möjligt att stödja sig på den registrerades samtycke och inte minst då samtyckesadministrationen belastar skolans personal. Vidare var den tidigare skolfotograferingen inte optimal för skolans behov av elevfotografier för identifiering, eftersom den endast skedde en gång per år. Elever som inte närvarade den aktuella dagen eller elever som tillkom senare under skolarbetet kom inte med.

Grundskolenämnden menar att det ligger utanför skolans uppdrag att teckna avtal med skolfotoföretag som innefattar försäljning av foto eller fotokataloger på elever och personal, även det inte är skolan, utan skolfotoföretaget som säljer bilderna. Skolfotograferingen ingår inte i läroplanen eller i skolans mål och någon skyldighet för skolan att anordna skolfotografering följer inte av skollag eller annan lag, förordning eller föreskrift. Om elever eller föräldrar önskar porträtt- eller gruppbilder på elever är det inget som hindrar att vårdnadshavare eller föräldraförening arrangerar fotoografering av elever, om det sker utanför skolans regi.

Mot bakgrund av ovanstående anser grundskolenämnden att motionens första att-sats bör anses besvarad, samt att motionens andra att-sats bör avslås.

Ordförande

.....
Sara Wettergren
.....

Direktör

.....
Anders Malmquist
.....

M anmäler reservation och avser inkomma med en skriftlig reservation.
SD anmäler reservation och avser inkomma med en skriftlig reservation.